

Listy do matki

Sztuka epistolografii obecnie zanika, a listy przechowywane w archiwach i domowych zbiorach są pamiątką z czasów, gdy były jedną z najbardziej powszechnych form komunikacji. Wśród korespondencji przechowywanej w zasobie Archiwum Państwowego w Przemyślu znajdują się listy hrabiów Krasickich - Ksawerego (1800-1843) i Edmunda (1808-1894), kierowane do ich matki - Julii z Mniszchów Krasickiej (1777-1845). Liczą one ponad 2500 stron i pochodzą z lat 1824-1845. Większość z nich pisana jest w języku francuskim, który w XIX wieku był językiem dyplomacji i elit. Bracia Krasiccy w listach kierowanych do siebie, ojca (Franciszka Ksawerego Krasickiego) i innych członków rodziny posługują się językiem polskim, zaś w korespondencji do matki - głównie językiem francuskim, wtrącając jedynie polonizmy. Listy do matki rozpoczynają pozdrowienia i grzecznościowe zwroty: Ma chéire Mamam! Trés mére et bonne Mamam! Dalsza część tekstów poświęcona jest głównie sprawom życia codziennego oraz relacjom z podróży.

Zespół nr 158 Archiwum Zamku Leskiego Krasickich zawiera także listy Julii z Mniszchów Krasickiej pisane do jej matki - Marianny z Ossolińskich Mniszchowej (ok. 1731-1802), w których często zwraca się do niej: Moja najukochańsza mamuniu! Jak mamę serdecznie Kocham! Rączki mamie milion razy całuję!

Wszystkim Mamom z okazji Ich święta życzymy równie pięknych listów i wyznań od pociech!

Część jednostek archiwalnych, zawierających listy Krasickich do matek (sygn. 225, 232, 240), znajdujących się w zespole nr 158 Archiwum Zamku Leskiego Krasickich została zdigitalizowana i jest dostępna na stronie Archiwum. <http://www.przemysl.ap.gov.pl/skany/>